

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qui sint offerentes in sacrificio Missæ. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

obtulit, nulla alia apparet ratio, ob quam cum sacerdotio Melchisedech convenire possit. Ergo dictum est in ea actione verum obtulisse sacrificium. Præterea de ratione sacrificij est, ut aliquid à sacerdote offeratur, quod ex sui mutatione sufficienter exprimat Deum vitæ, & mortis Dominum esse. At oblatio, quam sui ipse Christus Patri æterno fecit consecrando panem, & vinum, sufficienter expressit Patrem æternum vitæ, & mortis esse autorem, siquidem sub speciebus panis, & vini mysticè mactatus, & verè mactandus oblatus est. Ergo.

3. Ex his facile est explicatu, qualiter sacrificium Missæ cum sacrificio vltimæ Cœnæ, & Crucis conveniat, vel ab eo differat. Et quidem in omnibus his vnicam esse hostiam, vnicumque sacrificium quoad rem oblatam definiuit Tridentin. *sess. illa 22. cap. 1. & 2.* Nam in omnibus his idem Christus offertur, diversimodè tamen. In Cruce offertur cruentè per sanguinis veram, & realem effusionem, in Cena vero, & in missa incruentè offertur, illius sanguinis effusi vera representatione. Quocirca quoad modum offerendi nemini esse dubium potest sacrificium crucis, & sacrificium vltimæ Cœnæ, & quod nos offerimus in Missa diversum esse, tamen quoad rem oblatam idem omnino sit.

Præter hanc differentiam aliæ plures inveniuntur, quæ tamen sacrificij vnitati non obstant, quia non obstant rei oblatæ vnitati. Primò sacrificium Missæ differt à sacrificio cœnæ, & crucis quoad offerentem; nam esto in omnibus sit Christus offerens: in sacrificio cœnæ, & crucis, fuit immediatus offerens ex certa sententia. At in sacrificio Missæ secundum probabilem sententiam est mediatas, licet præcipuus, ministerio enim sacerdotum se Christus Patri æterno offert, quatenus sacerdotes instituit, qui hoc sacrificium offerrent, illique offerre præcepit, & suis meritis impetravit potestatem offerendi. Ex qua differentia alia secunda non mediocriter nascitur, scilicet oblatione in cœnâ, & in cruce facta Christum Dominum mereri nobis peccatorum remissionem. At oblatione in Missa non mereri, sed quod in vita meruit nobis applicari. Tum quia non est in statu merendi. Tum quia in supradicta sententia non est immediatus offerens qui ex propria libertate se ipsum Patri in Missæ sacrificio offerat, sed sicuti Dominus qui pecuniam tribuit famulo, ut in pauperes distribuatur, non est ipse immediatus distributor pecuniæ, sed famulus, nec ipse in distributione meretur, sed solum in concessione pecuniæ, & voluntate quam habet, ut in pauperes distributio fiat. Sic Christus Dominus se, suæque vitæ, & passionis meritum nobis in hoc sacramento reliquit Patri offerendum, & applicandum tam pro vivis, quam defunctis sacerdotibusque instituit, ut hanc facerent oblationem, & applicationem. Non igitur in hac oblatione, & applicatione, quæ sacerdotum ministerio fit, ipse mereri potest. Tertio differt sacrificium Missæ à sacrificio crucis, & cœnæ, quod sacrificium Missæ fit veriusque via representatio. At sacrificium cœnæ, esto fuerit representatio cruenti sacrificij crucis futuri, non tamen fuit imago alterius incrementi sacrificij. Sacrificium item crucis neque incrementi, neque cruenti sacrificij representatio fuit. Tandem ex loco tempore, & materia aliàs differentias accidentales colligere poteris, sed prædictæ sufficienter.

PUNCTUM IV.

Qui sint offerentes in sacrificio Missæ.

1. Sacerdotes sunt offerentes.
2. Christus Dominus est principalis offerens.
3. An Christus immediatè offerat. Negat Valq. quibus probet.
4. Verius est immediatè offerre.
5. Soluuntur oppositæ rationes.

1. Nemini est dubium sacerdotes potestatem habere hoc sacrificium offerendi, & verè offerre, quia ad hoc ministerium sunt ordinati. Quam potestatem non amittunt, tamen excommunicati, & degradati sint, quia sacerdotalis ordo acceptus, ex quo hæc potestas nascitur, deleri non potest, ut latius prosequitur *Suar. disp. 77. sect. 2. Valq. disp. 226. cap. 1.* Reliqui extra sacerdotem solum dicuntur offerre denominatiuè, & improprie, quia nec ipsi consecrant, neque ad hoc munus sunt deputati. Dicuntur autem denominatiuè offerre quatenus per sacerdotem qui eorum vices gerit Deo munera sibi data offerant, tum postulando, tum stipemtribuendo, tum assistendo Missæ sacrificio.

2. Christus vero Dominus, qui est sacerdos in æternum constitutus est præcipuus, & principalis offerens in hoc sacrificio, ut manifestè colligitur ex Trident. *sess. 22. cap. 2.* & Florentin. in decreto Eugen. IV. Tum quia ipse sacrificium instituit, illique virtutem, & efficaciam suis meritis concessit. Tum quia ipse sacerdotes instituit, qui nomine ipsius,

ipsumque repræsentantes offerrent, eisque sic offerre præcepit in qua voluntate semper perseverat. Quæ rationes sufficere videntur, ut Christus esse, & dici possit offerens præcipuus. Neque inde fit Deum sacrificia antiqua instrumenta dicendum esse offerentem mediis sacerdotibus, tamen infinitam dignitatem illis sacrificiis communicaret, quia nemo sibi ipsi offerre sacrificium potest, neque antiqui sacerdotes nomine Dei instituentis sacrificia Deo offerbant. Est enim id impossibile, cum Deus non sit, neque esse possit sacerdos, cuius nomine Deo sacrificia offerantur. Secus vero procedit in Christo, qui ratione humanitatis, & sacerdos est constitutus, & Deo interior, & nomine ipsius sacerdotes offerre Deo sacrificia possunt.

3. Graue tamen dubium est, an non solum ob prædictas rationes Christus Dominus sit offerens præcipuus, sed quia ipse immediatè, & per se offert tamen sacerdotum ministerio? Negat Valq. *disp. 225. cap. 2. 3. & 4.* adducitque pro se Scorum, Gabrielem, & Corab. qui id expressè non affirmant. Mouetur primò ab inconvenienti, quia si Christus immediatè offerret Missæ sacrificium, ea oblatio meritoria esse quia procedit à persona Deo grata, & cui oblationi promissio mercedis annexa est. Quid ergo ad rationem meriti deficit? Secundò si Apostoli in triduo consecrarent, sine dubio sacrificium Deo offerrent, sicuti nunc offerimus. At eo casu Christus immediatè, & per se ad sacrificium non concurreret, cum non existeret, ergo neque modò concurret. Tertio Christus Dominus non immediatè, & per se consecrationis verba profert, sed mediis sacerdotibus, qui eateus sacrificium offerunt, quatenus consecrant, cum in consecratione essentia sacrificij Eucharistici sua sit. Ergo si Christus Dominus non immediatè consecrat, quia immediatè non profert consecrationis verba, nullatenus poterit esse immediatus offerens. Quarto hic concursus immediatus Christi ad sacrificium, nec dignitatem Christi, eique personam decete videtur, neque necessarius est ad sacrificij valorem, & efficaciam. Ergo non est asserendus. Quod non deceat personam Christi sic probò. Non enim deceat Christum rogare Patrem, ut sui sacrificium per manus Sancti Angeli suscipiat, sicuti rogat sacerdos, ergo neque offerre. Item nec deceat Christum, quod ipse immediatè Eucharistiam sumat, ergo neque consecraret. Vtramque enim actionem nomine ipsius sacerdos præstat, & forte in veraque sacrificij essentia consistit. Quod vero hic concursus immediatus ad sacrificij valorem non sit necessarius, inde manifestè probatur. Nam dignitas sacrificij non tam ex dignitate immediatè offerentis, quam ex dignitate rei oblatæ, & virtute quæ illi communicata esse demitur. Cum ergo Christus Dominus suis meritis impetraverit, quod ipse sub speciebus panis, & vini Patri æterno sacerdotum ministerio offerri possit, ipsique oblationi quantum est ex se virtutem, & valorem contulerit, infinitum, necessarius non est concursus ipsius Christi immediatus.

4. Nihilominus verius censeo Christum Dominum immediatè speciali actu, & affectu hanc facere consecrationem, & oblationem tamen simul cum sacerdotem, & ipsius ministerio faciat. Sic *Suar. disp. 77. sect. 1. Aegid. de Coninch. quest. 83. art. 1. dub. 6. num. 108.* Mouetur quædam dignitatem ex huiusmodi concursu provenire, sicuti provenire honorationi, quam alteri deferres, si non solum medio legatio, sed te ipso immediatè illum honorares, apudque hoc concursu declaratur qualiter Christus sit sacerdos in æternum, quam si solum mediatè, & remotè concurreteret, siquidem hac via non semel, sed in perpetuum offert quoties, sacrificium fuerit. Melius item cognoscitur quomodo sacrificium Missæ eiusdem valoris, & dignitatis sit, idemque sacrificium, ac fuit sacrificium in vltima cœnâ, & in cruce oblatum, quippe quod non solum ex parte rei oblatæ, sed ex parte offerentis idem est.

5. Neque obstant rationes aduersæ. Non prima, nam ex eo quod Christus sit immediatus offerens, non inferitur oblatione mereri, quia ad merendum pro aliis requiritur specialis Dei acceptatio, & promissio, quam non habent opera Christi, postquam ex hac vita migravit, ne occasio daretur suspicandi non integrè, & perfectè nostram redemptionem meruisse. Ad secundum concedo eo casu Apostolos consecrantes idem sacrificium oblaturos fore, ac modò offerimus, quia esset eadem hostia cum eodem valore, & virtute nomine Christi oblatæ, tamen Christus immediatè non offerret, immediatum enim concursum Christi in sacrificio Missæ non ex necessitate sacrificij, sed ex maiori convenientia adstruimus. Ad tertium nego Christum Dominum verba consecrationis non proferte: profert namque sed sacerdotum ministerio, qui non in propria persona, sed in persona Christi loquuntur dicentes. Hoc est corpus meum. Hic est calix sanguinis mei. Quo modo loquendi hic concursus immediatus non leuiter significatur. Nam si Christus non immediatè consecrationem operatur, ut quid in persona eius, verba consecrationis profertur; reliqua enim sacramenta

menta nomine ipsius Christi sacerdotes conficiunt, sed quia Christus non immediatè, sed mediatè illa conficit, sacerdotes non in persona Christi, sed in propria persona loquuntur. Cum ergo in consecratione huius sacramenti diversimodè procedant, satis indicatur Christum Dominum in hoc sacramento speciali modo concurrere, scilicet immediatè, & proximè. Ad quartum nego hunc concursum, immediatum in sacrificio dedecere personam Christi, tamen orationes illum dedecant. Aliud enim est orare, ut sacrificium acceptum sit, & nobis proficiat, aliud ipsum sacrificium conficere, & offerre, & oblata consumere. Orationes namque cum non sint à Christo instituta, sed ab Ecclesia, & nomine Ecclesie fiunt, mirum non est quod ad illas immediatè Christus non concurrat. At consecratio, oblatio, & consumptio cum sint à Christo instituta, & nomine ipsius fiunt, benè possunt fieri à Christo. Fateor tamen hunc immediatum concursum necessarium non esse valori, & dignitati sacrificij Missæ; at esse nimis convenientem ob rationes dictas in probatione conclusionis.

PUNCTUM V.

Pro quibus offerri possit, & debeat Missæ sacrificium.

1. Præmittuntur aliqua certa.
2. Pro omnibus vivis offerre hoc sacrificium potes.
3. Examinatur, an pro infidelibus offerre sacrificium possit ex directa intentione ut convertantur. Affirmant aliqui.
4. Verus est oppositum.
5. Solvuntur contraria rationes.
6. Obicitur textus in c. Apostolicam de presbytero non baptizato, Cui facere videtur Ambrosio.
7. Explicatur prædictus textus, & Ambrosio.
8. Pro quibus defunctis hoc sacrificium offerri possit expenditur.

Missæ sacrificium pro aliquo offertur, cum in eius commodum, & utilitatem offertur. Dupliciter autem sacrificium offerre potes, vel ut persona privata, vel ut publica à Christo, vel Ecclesia constitutus. Item ut effectum habeat ex opere operato, & virtute sacrificij, vel ut effectum habeat ex opere operantis, sicut quodlibet aliud bonum opus. His positis.

2. Dicendum est te posse non solum ut privatam personam, sed ut publicam & nomine Christi, & Ecclesie hoc sacrificium tam pro vivis, quam pro defunctis offerre. Constat ex Trident. sess. 22. cap. 2. Sed in quorum vivorum, & defunctorum utilitatem hoc sacrificium offerri possit, pergitur explicare.

Et quidem pro omnibus vivis tam fidelibus, quam infidelibus, & excommunicatis te posse ut personam privatam, seu nomine proprio hoc sacrificium offerre communis est sententia. Nam cum omnes capaces sint alicuius doni spiritualis vel temporalis recipiendi, in illius consecutionem sacrificium offerre potes, sicut & quodlibet bonum opus, maxime cum hæc oblatio singularis nullibi inveniatur prohibita. At ut persona publica, & nomine Christi, & Ecclesie nequis pro excommunicatis offerre, quia hi ab Ecclesia, suorumque bonorum participatione sunt præcisi, ut constat ex c. à nobis cap. sacris. De sentent. excommunicatis. Quod si hæc prohibitio non obstante sacrificium pro excommunicato applices, cetero probabilis applicationem nomine Christi factam firmam esse, & effectum habituram pro illorum capacitate, quia hæc applicatio ex potestate ordinis à Christo accepta provenit, quam Ecclesia impedire non potest, tamen usum illius possit prohibere. Secus vero est dicendum de applicatione nomine Ecclesie facta, hæc enim contra voluntatem Ecclesie effectum habere non potest. Sic Regid. de Coninch. q. 83. art. 1. dub. 9. c. 1. 2.

Pro reliquis fidelibus quantumvis peccatores existant, nomine Christi, & Ecclesie offerre sacrificium potes, & debes, quia & ipsi capaces sunt alicuius boni obtinendi scilicet conversionis, & nullibi inveniuntur exclusi, quinimo in oblatione Missæ omnes comprehenduntur iuxta Trident. sess. 22. cap. 2. Quocirca si alicuique velis ab hac communi oblatione excludere, non levis odij indicium esset, graueque peccatum committeres, sicut colligitur ex S. Thom. 2. 2. quest. 25. art. 8. & Navar. c. 19. de orat. n. 12. c. Suar. disp. 68. sect. 2. & Bonac. alios referens. disp. 4. q. ult. pun. 5. n. 3.

Pro infidelibus, seu non baptizatis nulla est obligatio hoc sacrificium offerendi, quia in oblatione ab Ecclesia instituta hi non comprehenduntur. Nam licet cum calix offertur, offertur pro totius mundi salute, ex qua oblatione pro infidelium conversione videatur offerri. Non enim totius mundi salus obtineri potest, nisi infidelibus convertis, ætamen pro illis non directè, sed indirectè offertur, siquidem in hac oblatione non tam eorum bonum, quam bonum fidei, & Ecclesie augmentum spectatur.

3. An vero pro iis infidelibus directè ex directa inquam

intentione ut convertantur, hoc sacrificium in persona Christi & Ecclesie offerre possis, ut fructum ex opere operato in illis habeat? Doctores divisi sunt. Affirmant Bellarm. lib. 2. de Missa. c. 6. Henric. lib. 9. c. 15. n. 6. Suar. disp. 78. sect. 2. concl. 3. Eman. Saâ, verbo Missa n. 40. Regid. de Coninch. q. 83. art. 1. dub. 9. concl. 3. tamen in fine illius conclusionis contrarium indicet Filiuc. tract. 5. cap. 2. quest. 9. Bonac. disp. 4. q. ult. pun. 5. n. 4. Layman. lib. 5. tract. 5. cap. 2. à num. 6. Movenitur primo, quia hi infideles indigent ad fidem cõverti, quam conversionem tum orationibus, tum sacrificiis procurare gratum Deo, & pietati Christianæ, conforme esse videtur. Non igitur est prohibitum. Secundo sacrificium crucis pro iis omnibus directè oblatum est, fuit enim universalis omnium redemptio, & satisfactio. Ergo & sacrificium Missæ, quod idem est pro omnibus, offerri poterit, ut sic vnum sacrificium cum alio convenienti habeat. Tertio in antiqua lege offerebantur sacrificia directè pro infidelium conversione, pro Dario 1. Esdræ. 6. pro Sparciatis 1. Machab. 12. pro Heliodoro 2. Machab. 3. Sed nostrum sacrificium veteribus sacrificiis excellentius est. Ergo si vetera sacrificia pro infidelibus offerri poterant, illisque prodesse, fortiori nostrum sacrificium pro illis offerri poterit, & prodesse. Quarto plures partes restantur orationes, & oblationes pro infidelibus ab Ecclesia offerri. Sic restatur Clemens Roman. lib. 8. constitut. c. 6. aliis 7. & cap. 11. aliis 22. Cælestin. Epist. 1. ad Episcopos Gallie c. 11. August. epist. 10. ad Vitalum. Chrysost. de Adam, & Eva paulo ante finem, & hom. 77. in Ioann. sub finem. & fauet Paul. 1. ad Timotheo 2. ubi præcipit orationes, & oblationes pro omnibus fieri, specialiter pro Regibus, qui tunc erant infideles, quem locum explicans idem Chrysost. hom. 8. in princ. August. epist. 59. ad 5. quest. & alij expressis verbis affirmant pro ethnicis oblationes, & orationes fundendas esse. At vna ex præcipuis orationibus est deprecatio, quæ medio sacrificio oblato fieri potest. Ergo. Denique in die paræneses pro catechumenis, & infidelibus specialiter Ecclesia orat. Signum ergo est eos non esse à sacrificio penitus exclusos.

4. Nihilominus verius existimo pro infidelibus etiam catechumenis, qui per baptismum in fide generati non sunt, licitum non esse, nec fuisse sacrificium Missæ nomine Christi, & Ecclesie applicare non solum pro obtinenda pœnæ temporalis peccatis debita remissione, sed neque pro obtinendo aliquo spiritali, vel temporali bono. Sic docuit Gabr. in lect. 34. in can. lit. A. Dominic. Sorus. lib. 9. de iustit. q. 2. art. 2. ad 3. & At quia & in 4. dist. 11. quest. 2. art. 7. ad 2. Vasq. disp. 227. c. 3. & segg. Azor. 1. p. lib. 10. c. 22. q. 1. Bartholom. ab Angulo dialog. 5. §. 489. & alij, & videtur esse expressa sententia August. lib. 1. de anima, & eius orig. cap. 9. ante med. in 7. 1. ubi aduersus Vincentium Pelagianum probat pro paruulis decedentibus ante baptismum sacrificium offerri non posse, eo solum quia non sunt per baptismum, vel Martyrium regenerati. Quis enim (inquit) offerat corpus Christi, nisi pro eis qui sunt membra Christi? nemo autem sit membrum Christi nisi aut baptizate in Christo, aut morte pro Christo. Cum Ergo hæc ratio non solum paruulos, sed viuos adultos non baptizatos comprehendat, efficitur ex sententia August. pro ipsis offerri sacrificium non posse, quod ipse August. eo lib. cap. 11. expressis verbis indicavit. Idè clarissimis verbis expressit cõcil. Bacharen. 1. can. 57. & Chrysost. hom. 69. ad pop. Antioch. & serm. 3. in epist. ad Philipp. in moralis exposit. D. Thom. q. 79. art. 7. ad 2. Ratio efficax est. Quia non est credendum Christum Dominum Eucharistiam in ratione sacrificij instituisse pro iis, pro quibus in ratione sacramenti non instituit, neque effectum sacrificij communicandum esse, quibus sacramenta communicari non possunt. Præterea si sacrificium Missæ ex opere operato effectum habere posset in non baptizatis, ut quid Ecclesia catechumenos peractis orationibus, & finita lectione Evangelica excluderet, ne oblationi consecrationi, & consumptioni præfentes essent?

5. Neque obstant rationes contrariæ. Ad primam concedo gratissimum esse Deo conversionem infidelium procurare, medijs tamen à Christo institutis. Cum autem sacrificium Eucharisticum institutum non sit, ut pro ipsis infidelibus directè offeratur non potest Deo esse gratum illorum bonum illius oblatione procurare. Ad secundam concedo sacrificium crucis pro omnibus oblatum esse, quia fuit oblatum per modum meriti. At sacrificium Eucharistie non offertur per modum meriti, sed meritum crucis quod in ipso continetur, instar sacramenti applicatur: cum autem sacramentum applicari non possit iis, qui non sunt membra Christi & Ecclesie, neque sacrificium applicari poterit. Ad 3. concedo sacrificia veteris legis applicari potuisse pro gentibus, aliisque nationibus à Iudæis, non quidem ut effectum haberent ex opere operato, sed ex merito, & intercessione operantis: qua ratione etiam sacrificium Eucharisticum diximus applicari posse infidelibus, secus ut effectum habeat ex opere operato, & instar sacramenti. Ad 4. concedo olim plures orationes directè pro infidelibus fundi à sacerdote nomine Christi & Ecclesie, nunquam tamen fuisse sacrificium oblatum, quia ad orationis fructum infideles capaces sunt, secus vero ad fructum